

ARANYOSVIDÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT SZOMBATON.

KIADÓHIVATAL:

Fűssy Könyvkereskedés Piacs Mihaiu
Viteazul No. 89, ahol a hirdetések is
tevékennek, Telefon szám 84.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 100 Lei || Negyed évre 25 Lei
Fél évre 50 Lei || Egy szám ára 2 Lei.

Felelős szerkesztő:

BOROSS ELEK.

Szerkesztőség:

Turda, Piacs Mihaiu Viteazul 89
szám, Szerkesztőségi telefon sz. 34. A lap szellem
részét illető közlemények hetenként legkésőbbi este
törtök reggelig a szerkesztőség címére küldendő
Kéziratokat vissza nem adunk.

Az erdélyi magyarság társadalmi helyzete...

Mivel az állami népszámlálás adatait eddig nem tették közzé, jórészt a valószínűségi következtetéseknek vagyunk kiszolgáltatva, ha számba akarjuk venni az erdélyi magyarság mai állását. Egy tény minden kétséget kizárólag leszögezhető, az t. i., hogy a falusi magyarság szaporodási arányszáma nagyobb a városnál s tekintettel arra, hogy a magyarság 75—80 százaléka falun lakik, ez reánk nézve örömdetes jelenség. Sőt mivel az imperiumváltás óta megindult a románság városba özönlése, a magyarság a vegyes lakosságú községekben viszonylagosan tért hódít. Ez a körülmény is arra utal, hogy a magyarság szervezését csak falun kezdhetjük meg, e köré kell az új magyar intelligenciát is csoportosítanunk, mert csak így védhetjük ki a románság nagymérvű térhódítását a városokban.

Es hogy a városi magyarságot se adjuk fel, ezt is csak úgy lehet megerősíteni, hogyha megszervezzük a magyar város és falu közötti gazdasági kapcsolatokat s így a faluból merit támogatást a városi magyarság is. A százszoktól ebben a tekintetben többet tanulhatnánk, mert végeredményben az ő fennmaradásukat is az a belső gazdasági megszervezettség és az a belső demokrácia biztosította 700 éven át, amivel sajnos, mi még távolról sem dicsekedhetünk.

A három erdélyi nemzet együttélését és kölcsönhatásait vizsgálva, felmerül a kérdés, ami az erdélyi probléma punctum saliens, hogy van-e érdekellentét a magyar, román és szász között, mert ha igen, akkor felesleges minden békítési kísérlet s bele kell törödnünk a spengleri kijelentésbe, hogy az ember ragadozó állat és az erősebbnek joga van ural-

kodni a gyengén. Tárgyilagosan vizsgálva a kérdést, azt látjuk, hogy ha egyáltalán van érdekellentét az erdélyi népek között, az csak a vezető osztályok egymás közötti ellentéte, azoké, akik a magukéval meg nem elégedve, a másik két nép nemzeti vagyonára és kulturájára törnek. A magyar és román paraszt évszázadok óta együtt küzd a természetel, együtt vett részt a paraszt, sőt román nemzetiségi forradalmakban is s neki legkevesebbet számít, hogy ki uralkodik felette, csak meg tudjon élni emberségesen. A munkásság között sincsenek nemzetiségi ellentétek. A kisipar- és kereskedelem legfeljebb azért vannak, mert az állam a románokét jobban támogatja. Az ellentét azonban a középosztályban fokozódik és a nagypolgárság körében, ahol nem mindegy, hogy ki az úr, mert hivatalaik és gazdaságuk vagy szegénységük az állami élettel van összefüggésben.

A magyar középosztály haladó fiatalsága, sőt az idősebb generációból is nagyon sokan belátták, hogy ebből a circulus vitiosusból csak az vezet ki, ha népi alapokra helyezkedünk s a nemzetiségi ellentéteknek nem sovinizmussal való viszonzására, hanem a sovinizmus kiküszöbölésére törekednek. S amilyen mértékben a román és szász ifjúság is megtalálja az utat a faluhoz és átitatódik a népi gondolkozással, úgy enyhülnek a most még merev ellentétek.

A keleti Svájc gondolatának mindig az volt a tragikuma, hogy csak az alul levő nemzetiség akarta s a mikor uralomra került, ennek megvalósítása helyett ott folytatta, ahol az előző elhagyta. De ha az erdélyi vallásháborúk élet-halál harcából egyszer csak mégis megszületett Európában elsőnek a val-

lásszabadság kimondása, ekkor a reménytelennek látszó nemzetiségi küzdelemből is a feltörekvő magyarságnak önként adódik az új erdélyi feladat: a nemzetiségi béke megvalósításával előzni meg az imperialista és sovinsta Európát.

Ide azonban az út csak az ifjúságon és a népen keresztül vezethet el.

Dr. Mikó Imre,

TANÁCSADÓ.

Közeletti tudnivalók.

Szeptember 30-ig be kell adni az illeték-egyenértékre vonatkozó adóvallomásokat!

Figyelmeztetjük az érdekelt adózó közönséget, hogy az adótörvények és a pénzügyigazgatóság szigorú intézkedése szerint 1. év szeptember hó harmincadikáig (mint végső határidőig) okvetlen be kell adni a pénzügyigazgatóság constatálási osztályához az illetékegyenértékre, vagyis „equi valens-re” vonatkozó, szabályosan kitöltendő adó-vallomásokat, amelyek bélyegmentesek.

Ilyen adó-vallomást azok a személyek és erkölcsi testületek (pld.: egyházak, egyletek, testületek, alapítványok, stb.) kötelesek beadni; akiknek olyan vagyonuk van, amely nem képezi adásvétel, vagy forgalom tárgyát.

A deklarációt be nem nyújtó adóköteleseket szigorú bírsággal sújtják.

E köteleességteljesítésre tehát hangsúlyozottan hívjuk fel főképen egyházaink, egyleteink és szervezeteink vezetőségeinek figyelmét azzal, hogy dr. Gál Miklós kamarai képviselő az érdekelteknek szíves készséggel nyújt részletes tájékoztatást ezen rendelkezésnek megfelelő adóvallomások szabályos kitöltésének és benyújtásának módozataira vonatkozólag.

— Utolsó katonai jelentkezési határidő október 1. az 1915, 16, 17 és 1918 évbéli születésű ifjakra vonatkozólag, akik a jelzett ideig okmányaikkal összeírás végett jelentkezni kötelesek a rendőrség katonai ügyosztályában. Távollevők helyett szüleik jelentkezzenek. E rendelet ellen vétőket elővezetik és súlyosan büntetik.

Saját érdekét mozditja elő ha a

„HANGYA” Szövetkezetben

vásárol, mert a Szövetkezet reklámja: a jó áru, a szolid ár és az előzékeny kiszolgálás.

A Bánya-fürdő fejlesztése.

III.

Folytatólagosan előtárjuk a Bánya-fürdő területének hasznosítási módjait is még pedig oly formán hogy a területet 4 részre osztanánk.

Egy rész lenne a jelenlegi sós-fürdő területe hosszában a régi fásítással. Itt kiépítendő volna az édes vízi strand is.

Második rész lenne a felállítandó sós gőzfürdő elő és háttéré az ujonnan ültetett fenyvessal és bükkössel a főút jobb oldalán.

Harmadik rész lenne a főút és a csáni út által balról bezárt rész.

Negyedik a csáni út bal oldalán a szőlőkig terjedő terület.

Ezt a felosztásunkat az indokolja, hogy a főút jobb oldalán levő terület még kopársága miatt is jobban hasznosítható, mint fürdőterület, a bal oldalon fekvők, — melyek már kisebb fák és bokrok tenyészterülete — mint házhelyek volnának értékesíthetők.

Ha elfogadjuk a fenti tervezetet, a házhely parcellák csak azok részére volnának eladhatók, a kik legalább 4—5 szobás confortos lakást építtetnének. Ez mint minimális követelmény volna megszabandó, mert ezek az épületek kell kielégítsék a fürdő vendégek lakás igényeit. Semmi esetre sem volna megengedhető fa-építmények felállítása a tűzveszélyesség és szépségeti szempontból sem.

Ezen területeken már ültethetők kisebb gyökérzetű fák és bokrok, melyek a villák környékét a megszokott környezettel látnák el.

Természetes dolog, hogy állandó vízzel, villanyról és gázzal is kell gondoskodni.

Mai vízműveink a város fejlődésével előbb-utóbb nem tudják a vízszolgáltatást akadálytalanul teljesíteni. Így szükség lesz egy új rezervoár megépítésére. Miért ne lehetne ezt ezzel együttesen megoldani és ha megoldható akkor a Bánya-fürdő épületei, villái, közüzemei is elláthatók bőven vízzel egyszersmindenkorra.

Gázzal gondoskodik a Gáztársaság, hiszen a jó gázóra mindenhol és mindenkor teljesíti köteleességét. . . .

*

Most, hogy felvázoltuk elgondolásunkat térjünk vissza ismét a sós-gőzfürdőhöz és ezzel kapcsolatban tegyünk egy számítás: mit nyerhet a város a sós-gőzfürdővel?

1. Telek eladásból befolyó jövedelmet. (kb. 60 holdnyi terület, de lehet több is).

2. Állandó fürdőjegy bevételt télen — nyáron.

3. Házépítésekkel kapcsolatos taxákat, adókat.

4. Környékbéli szőlőbirtokosok által építendő és a „hegyen“ épülő új házak taxáit, adóit.

5. Villanyhasználat jövedelmét.

6. Vízhasználat jövedelmét.

Ezek közvetlen jövedelmek.

Idegen forgalom megnagyobbodása révén.

2. Szállítási eszközök szaporodása révén közvetett jövedelmeket ad 1. Telek-eladásból befolyó jövedelmek csak akkor számíthatók igazán reálisan, ha már áll a gőzfürdő, mert ugyan ki fog házhelyet

drága pénzen vásárolni és arra építeni ha nem kézzelfogható a befektetendő tőke biztos hozadéka. De ha már áll a gőzfürdő a megtakarított tőkét 80%-át csalogatja oda, majd a meginduló és soha sem hazudozó kereseti lehetőség, az állandóan lüktető és folyton fejlődő fürdőélet s az azzal kapcsolatos forgalom.

Benépesülnek a szomszédos szőlők. A „Hegyen“ új fejlődési lehetőségek nyílnak a városfejlődésre és mindezt egy kölcsönnek kellő időben, kellő módon való felhasználásával el lehet érni.

A városnak Istennek hála nincs adósága. Hála az elődöknek: vízzel, villanyval, gázzal, aszfalttal el vagyunk látva. Erre új adósságot már nem kell csinálni.

Hát akkor csináljunk adósságot erre a szép jövőre!

Keresztül vihető szép terv ez és ha keresztülvihető, akkor mielőbb komoly lépéseket kell tenni. Ki kell írni a Bánya-fürdő fejlesztése című pályázati hirdetményt. Ki kell írni 30—40 ezer lejt a pálya díj nyertes tervnek, hogy érdemes legyen a kitűnő szak embereknek szeretettel, odaadással foglalkozni a keresztülvitel módjaitaival s a részletkérdések praktikus megoldásának megfigyeltével.

Erre vár választ a Bánya-fürdőbe szerelmes:

„Hű polgár“

Úton a jóság elébe.

Testvéreim, kiket már
Fojt a sok könny meg a vér,
Még tudtok e bizni néha,
Hogy a Jóság visszatér?

S ilyenkor szíveteknek
Enyhül-e zord hidege?
És bent minden kis zugocskát
Tisztára separtetek-e?

Hogy egy reggel, ha halkan
Megérkezik, s kopog:
Méltóképen lehessen
Őt majd fogadnotok?

Vagy még jobb lenne, kívül
A városon, kövek
S tövisek közt dalolva,
Elébe mennetek.

Mert Őt csak helybe várni,
Tétlenül, — még nem elég:
Csak azé Ő, aki érte
Megvív s lehajtja fejét.

Ám azzal el is mulat majd,
Csak ennyi az egész titok:
Várjuk mind megjavultan —
S akkor Ő: jönni fog!

Tompa László.

Összetartani! . . .

Régen hangoztatott komor vád a magyarság ellen, hogy nincs benne összetartás, hogy reá van nehezelve a széthúzás átká, az úgynevezett „turáni átok“ . . . És hogy legtöbb bajuknak ez az egymással meg nem féré természet az oka.

Ha ez valóban így van, akkor nem elég azt minden alkalommal elmondani, hanem arra kellene törekedni, hogy e bajt gyökeresen orvosoljuk.

Céltudatos munkával sok mindent elérhet érni s épen ez a veszedelem ne érdemelné meg, hogy kiirtásával komolyan foglalkozzunk?

Az emberek nagy fáradsággal és körültekintéssel nemesítették gabonájukat, állatállományukat, virágaikat, míg a kívánt nagyszerű eredményt elérik. Miért nem fordítanak a fajnemesítésre is gondot, még pedig nem csak fizikai alapon a test erősítésére és fejlesztésére, hanem egy olyan hiba kiküszöbölésére is, mint a széthúzás, haragtartás, pártoskodás, irigység?

Vajjon, ha már kicsi kortól olyan szellemet látna a gyermek otthon és baráti körben, ha minduntalan csak azt hallaná, hogy a magyarnak össze kell tartania,

Vajjon nem idegződnék-e be ez a gondolat annyira az agyába, lelkébe, hogy vezér elvévé válnék egész élete útján?

Nagyszerű gyógytényező e téren a szövetkezetek istápolása, a szövetkezeti szellem minél szélesebb körben való elterjedése, mert ez az eszme valóban az összetartást s egymásra utaltságunk erős érzését növeli, erősíti.

Azért a szövetkezeti eszme zászlóvivői, nem csak anyagi téren útmutatói és segítői népünknek, hanem egyúttal lelki orvosai is, mert a békés együttműködésre szoktatják s egymás megbecsülésére nevelik.

Hassa át egyformán mindkét cél azokat a szövetkezeti férfiakat és nőket, kik lelkükön viselik fajunk megtisztítását attól a nagy veszedelemtől, melyet széthúzásnak neveznek!

Legyen minél erősebb minden magyarban azaz érzés, hogy nekik tűzön-vízen össze kell tartani, mert csak így lesznek életképesek a népek nagy versenyében.

Pártolja mindenki szívvél-lelkevel a szövetkezeteket, mint olyan gyógytényezőket, melyek nem csak anyagi javakat gyarapítanak, de népünket lelkileg is egy magasabb piedesztálra emelik.

Gál Lajosné.

Turistaság.

E. K. E.-közgyűlés Bors Mihály elnökkel.

Az Erdélyi Kárpát Egyesület központja hétfőn az egyet cluji helyiségében rendes közgyűlést tartott, melyen az új elnök: Bors Mihály sándulesti (szindi) földbirtokos elnökölt, kit a népes közgyűlés meleg óváciában részesített s kifejezésre juttatta iránta való általános nagy ragaszkodását és bizalmát. A közgyűlés egy évre szóló részletes munkaprogramot dolgozott ki, melynek domináló része a Turda-Hasadék kultusza.

— Kirándulások. Az „Aurora“ cluji turista-club vasárnap autóbuszos társas kirándulást rendeznek a Valea de Jerei (Járavimére) és a Géczy-várhoz. Vezető: Major Ilonka. — Ugyancsak vasárnap az E. K. E. cluji központja és a cluji Teniszcsoport autós kirándulást rendeznek a salciui (szolcsvai) buvópatakhöz. Utirány: Cluj — Svadislau (Szentlászló), Surduc — Salciua (Szolcsva) — Buru (Borrév) — Turda — Cluj. — Vezető: Gebefügi András.

A városházáról.

Városunk primar-tanácsa e hó 19 én rendes ülést tartott, melyen a következő fontosabb ügyekben határozott: 1. Visszaállította a vágóhídi tálának állatfajok és darabszám szerinti kirovási rendszerét, a gyakorlatban be nem vált súlyszerinti kirovás helyett. 2. Jóváhagyta a járda- és folyóka javítási terveket. 3. Elhatározta a városi dögter bekerítését. 4. Jóváhagyta az aszfalt járda-kijavítási terveket. 5. Elfogadta a vízvezetési hálózat átvizsgálásának terveit és költségvetését. 6. Elhatározta egy villamos transzformátor és különböző villamos üzemi anyagok beszerzését 30 000 Lei előirányzással. 7. Elhatározta a vízmű-medencének új fém-fedéllel való befedését. 8. A nagy Tanács közgyűlése elé utalta a Dancilla-bodéga lejárt bérletének ügyét. 9. Lengyel Samu mérnöknek a Bányafürdő szalodája terveinek elkészítéséért 17000 Lejet utalt ki. 10. A Lázár Simon féle gazdaságnak takarmány ellenében erdei tűzfát utalt ki. — Ezekon kívül több kisebb folyó ügyet is letárgyalt. (—)

Két év után pattant ki a titok.

Szenzációs hírt közöldek a szomszédos Albă (Alsófehér)-megyéből, Alba Juliáról (Gyulafehérvárról).

Két évvel ezelőtt történt, hogy egy hideg téli éjszakán Metesán Vasile almasulimare (nagyalmási), jelenleg Zlatnai jegyző aranybányájában hat állarcos rabló jelent meg s az őrt ártalmatlanná téve, onnan hetvenezer lei értékű aranyat raboltak el.

Megindult a nyomozás a vakmerő tettesek kézrekerítése végett, de eredménytelenül, mert azon éjjel nagy hó esett s ez a nyomokat teljesen el tüntette. A hatóság minden erőfeszítése hiábavalónak bizonyult s már-már úgy látszott, hogy örök fátyl borul az aranyrablás titkára.

Nincs azonban olyan titok, ami előbb utóbb ki ne derülne s ezt a titkot is kikaparta nem ugyan az a bizonyos tyuk, hanem — egy asszony. Az történt ugyanis, hogy az egyik rabló összeveszett feleségével, aki elhagyta a menyecskét. A párja-vesztett asszony erre a csendőrségre ment s ott elmondta a nagy titkot, mely aból áll, hogy azon a két év előtti éjszakán Cloamba Aron, Tica Petru és Ioan, Morar Simion, Zdira Aron és Gheorghe Almasulimare bányászok rabolták ki az aranybányát Zborea Simion bányász segítségével.

Elvallomás alapján a csendőrségnek sikerült is azonnal összefogdosni a tetteseket. Zborea Simion letartóztatására nem volt szükség, mert ő amugyis az Alba-Juliai börtön lakója, hova sógorának meggyilkolása miatt került. A hat tettes beismerő vallomást tett s a csendőrség most már a lopott aranyat megvevő orrgazdákat kutatja.

SPORT

Tenisz verseny Turdán.

A napokban zajlott le a T. C. házi versenye, amelyen Turda város férfi és női bajnoksága került eldöntésre és egyúttal egy értékes bemutatást is adott arról, hogy mennyit és hogyan haladtak városunk játékosai egy év alatt.

A férfi bajnokság győztese Mureșan

Minerva Biztosító R. T. Cluj.

Regele Ferdinand 37. (Saját ház)

Teljesen befizetett alaptőke: 10 millió lei.

Turda vármegyei főügynöksége, Turda Dr. J. Rațiu-utca 48 sz. alatt Bocsáncoy Endre ügynök vezetése mellett.

Foglalkozik a biztosítás minden ágazatával. Aránylással készséggel és díjmentesen szolgál, úgy helyben, mint vidéken a fenti iroda. Továbbá Zarándy K. Lipot nyug. várm. főjegyző, ki a helyi t. ügyfeleink díjának inkasszálasával továbbra is meg van bízva.

Románia egyetlen magyar biztosító intésete!

Kartelen kívül!

Előnyös feltételek!

Ioan (Daghi) lett s teljesítménye annál értékesebb, mert a döntőben ellenfele Güttler Walter volt aki a romániai tenisz játékosok egyik legtehetségesebb tagja.

A női bajnokságot Nappendruck Éva nyerte meg Muste Xeniaval szemben (döntő 6:2, 6:2) aki igen szép formát és előhaladást mutatott. Az egész verseny, amelyet sport szerűen és közmegegyezésre Tutsek Sándor vezetett le, élénk tanúbizonysága volt annak, hogy városunkban a tenisz sport Babeș Vințențiu szakosztályi elnök irányítása mellett új és ambiciozus gárdát nevelt, amelynek egyes tagjai nem egyszer országos viszonylatban is értékes győzelmeket arattak.

A verseny lefolyását az alábbiakban adjuk:

Férfi egyes első osztályu Turda város bajnokságáért.

Bajnok: Mureșan Ioan, 2. Güttler Walter, 3. Várfalvi és Cutuș. (Döntő bajnokságért 7:5, 6:1, 6:3)

Részletes eredmények:

Drăgu—Babeș 6:1, 6:2 Tutsek S.—Szatmári 6:2, 6:1. Várfalvi—Nemes 6:2, 6:2. Rațiu—Vlass 6:2, 1:6, 6:4, Cutuș—Tutsek Lajos 3:6, 6:1, 6:0. Güttler—Drăgan 6:1, 6:2. Várfalvi—Tutsek S. 6:4, 6:1. Cutuș—Rațiu 3:6, 6:4 6:3. Mureșan—László 6:1, 6:1. Güttler—Várfalvi 3:6, 6:3, 6:4. Mureșan—Cutuș 4:6, 6:6, 7:5.

Férfi egyes másodosztályu.

Első: Várfalvi László, II. Tutsek Sándor, III. Rațiu és Cutuș. Döntő elsőségért 6:4, 6:4.

Részletes eredmények:

Rațiu—Tutsek Lajos 6:2, 6:2, Drăgan—Szathmári 6:0, 6:3, László Seiler 6:0, 6:2, Elek—Jasinsky 6:4, 7:5, Nemes—Babeș 4:6, 7:5, 7:5, Várfalvi—Moldovan 6:2, 6:1, Rațiu—Drăgan 6:3, 6:2 Tutsek Sándor—László 6:4, 8:6, Cutuș Elek 6:4, 7:5, Várfalvi—Nemes 6:3, 6:1. Elődöntők: Tutsek Sándor—Rațiu 6:3, 4:6, 6:2, Várfalvi—Cutuș 6:2, 6:2, Döntő: Várfalvi—Tutsek Sándor 6:4, 6:4.

Őszi futball-bajnoki-mérkőzések.

Most vasárnap kezdődnek meg Turdán is a szokásos őszi futball-bajnoksági mérkőzések az aiudi (enyedi) futball-kerülethez tartozó klubok és csapatok részére. E kerülethez tartozik városunk is. Résztvesz

a mérkőzésben a turdai „Ariesul” Club és a „T. M. S. C.” (Turdai Munkás Sport-Club), továbbá a câmpia-turzii (gyéresi) „Industria Sârme” Clubja, az uioarai (marosujvári) „Juventus” és „Solvay” csapata, ugyancsak az aiudi (enyedi) N. T. C. (Nagy-enyedi Torna-Club) és az „Assa”.

Vasárnap délután tehát kiválóan élvezetes és érdekes mérkőzés fog lefolyni a turdai pályán: a bajnoki erőpróba első otagja: az Ariesul és câmpia-turzii Industria Sârmei csapatának mérkőzése.

Vadászat.

Ritka vadász-zsákmány.

A turdai „Potaișsa” Vadásztársaság két tagja: dr. Rusu Coriolan ügyvéd és Botár Károly autótulajdonos szept. 15-én éjjel a Petrești (Peterdi) erdőségben éjjeli lesen hatalmas vadkant lőttek. A két szerencsés vadász a nagy eset öröme szeptember 17-én, kedden este a Roman Uri Casino helyiségében társasvacsorát rendezett, amelyen számosan megjelentek a Vadásztársaság tagjai közül. A társasvacsora résztvevőit a két vendéglátó vadász kitűnő vaddisznó-kolbással vendégelte meg. A kolbász olyan finom volt, hogy az irigyebb vadászok szerint annak husa csakis egy világgá ment szelid-disznóból kerülhetett ki.

— Október 5-re halasztották a Vadásztársaság közgyűlését. A „Potaișsa” Vadásztársaság szept. 19-re kitűzött rendes évi közgyűlését kellő számú szavazatképes tag hiányában október 5-re halasztotta el az elnökség. Október 5-én délután 6 órakor a primaria közgyűlési termében a gyűlést az alapszabályok értelmében — tekintet nélkül a megjelent tagok számára — meg fogják tartani.

Montesori óvoda nyílik Turdán.

Október 1-én „Gyermekek háza” elnevezéssel egy új gyermeknevelő intézmény nyílik meg Turdán, a Str. Traian 71 szám alatt 3—6 éves gyermekek számára. Az új gyermeknevelő intézetben a Montesori elvek szerint történik a gyermeknevelés, a mely rendszert a nyáron már alkalma volt a turdai szülők egy részének megismerni Hamburg Szerén Bánya fürdői gyermek-nyaraltatásával kapcsolat-

Iskolakönyvek és írószerek legolcsóbb bevásárlási forrása **FÜSSY** könyvkereskedés Turda.

ban. Az új gyermekovodában hasonló elvek szerint tanítják a gyermekeket, kényszer és szigorú büntetések nélkül, jókedvű játék és kölcsönös szeretet segítségével rendre, önállóságra, önfegyelemre és munkára. Minden tanulás: torna, zene, kézügyesség, nyelvismeret nemcsak kellemesebb, de eredményesebb is ezáltal.

Temcsak pedagógusok és szülők által ismert tény, hogy gyermeket csakis más gyermekekkel együtt lehet eredményesen nevelni. A gyermekek együttes nevelése egyetlen lehetősége annak, hogy a gyermeket az életre és a társadalomra egyaránt hasznos taggá neveljük. Otthon elkényeztetve és agyondédelgetve egy kis zsarnok lesz a gyermekből, mely ezt a kiváltságos helyzetet felnőtt korában is megköveteli és ha nem kapja meg, csalódott, magába zárkózott, elégedetlen férfi vagy nő válik belőle egész életére.

Egy ilyen kis gyermekközösség a legideálisabb hely az élettel már idejében megismerkedni és szervesen bekapcsolódni a nagy közösségbe. Hogy ez a kapcsolat mennyire fontos és döntő a gyermek karakterének fejlődésére, ezt nem csak a pszichológusok tanaiból, hanem saját tapasztalatainkból is tudjuk. Nyílt, egyenes, szimpatikus és boldog emberek csak azokból a gyermekekből lesznek, akik már kiskorukban barátokra és társakra találtak és kik már akkor megtanulták az embereket becsülni és szeretni.

A turdai Montessori ovoda létesítésének gondolatát a nemes humanitásáról közismert Lázár Simonné úrnő vetette fel, aki egyszersmind védnőknője is lesz az új gyermekovónak. Az ő eszméje volt, hogy Turdán is megalakuljon egy ilyen kis intézet, ahol a kis emberpalánták minden elfoglaltságtól és az embereket elválasztó korlátoktól mentesen igaz emberekké fejlődjenek. Az intézet igazgatása a Hamburg Szerén szakavatott kezébe van letéve, aki diplomáját Bécsben megszerezve 6 év óta vezeti a cluji Montessori ovodát, vezetését pedig Major Margit vállalta, aki 3 év óta hűséges munkatársa Hamburg Szerénnek és aki rendkívüli szeretettel és odaadással foglalkozik a gyermekesréggel és a kire minden szülő bátran rábízhatja gyermekét mert nem csak szereti de nagyszerűen érti is őket. A neveléshez pedig mindig kettő volt szükséges: szeretet és hozzáértés.

Kiadó-tulajdonos: Fűssy József.

Emlékeztető naptár.

Szeptember 30-ig lehet bonnal adót fizetni.
Október 1-ig kötelesek jelentkezni a rendőrség katonai ügyosztályánál az 1915–1918 évbeli születésű ifjak.

Október 1-én (kedden) d. u. 4 ó. Városi közgyűlés.

Október 8-ig kell összeírás végett jelentkezni az állampolgári listából kimaradtaknak a városháza 11 sz. szobájában.

Október 28–31-ig. Országos vásár Turdán.

Egyház-vizsgálatok.

A 78 egyházközséget és több mint 40.000 lelket számláló aiudi (nagyenyedi) ref. Egyházmegye (melyhez Turda két ref. egyháza is tartozik) területén most vannak folyamatban a szokásos egyház-

vizsgálatok, vagyis „canonica visitatiók“. *Biró Lajos* deceai (maros-décei) lelkész, az egyházmegye népszerű, közkedvelt esperese sorra járja az egyes egyházközségeket és az egyházmegye vezetőségével együtt tüzetesen megvizsgálja minden egyház lelki és anyagi állapotát és vezetését. E nagy munkát adó körutjában program szerint csütörtökön Turdán működött azaz egyházvizsgáló Bizottság *Biró* esperes vezetésével, tagjai voltak: dr. *Horváth Miklós* ny. alispán, egyhm. főgondnok, *Nagy Béla* cimbrudi (esombordi) lelkész egyhm. főjegyző és *Kovács Ferenc* noslaci (nagylaki) lelkész egyhm. főszámvevő. A bizottság behatóan megvizsgálta az óturdai és újturdai ref. egyházakat és mindkét helyen az észlelt rend és pontos egyházvezetés felett megelégedést nyilvánította. A vizsgálat alkalmából délelőtt az óturdai ref. templomban alkalmi isteni szolgálatokat tartottak, mely alkalmakkor *Biró Lajos* esperes tartott mély áhitatot keltő imát és eszmékben gazdag predikációt. A vizsgálat eredményét mindkét egyház presbiteri ülésein közölte az esperes a hívekkel, kik szeretetteljes ünneplésben részesítették az esperest, ki pénteken reggel már tovább utazott Tureni (Tur) községbe, az ottani ref. egyház megvizsgálása végett.

Önálló autonómiát kap a turdai Betegsegélyző pénztár is.

A Munkásbiztosító Pénztárak Központi Igazgatósága már ezen az őszön megvalósítja azt a régi tervet, mely igazodik a gyakorlati élet követelményeihez és egészen új szerkezettel és szervezettel látja el a vidéki betegsegélyző pénztárakat. Az új szervezet sok tekintetben önálló jellegű és *autonóm irányzatú* lesz főképpen azoknál a vidéki pénztáraknál, melyeknek székhelye megye-központi városokban van és a melyek nagyobb munkás-létszámú ipari vidékeket adminisztrálnak. Erdélyben kiemelkedően ilyen a *turdai pénztár*, mely fontos jelentőségénél fogva régóta megérett az önállósításra és az autonómia jogaiban való részvételre.

Ezt a határozott véleményt hangoztatta a közelmúltban *Nistor* munkaügyi miniszter és dr. *Enescu* központi főigazgató is, mikor erdélyi körutjukban Turdán jártak és az itteni munkás-viszonyokat tanul-

mányozták. Közölték az őket kalauzó *Moldovan Victor* helyi igargatóval, hogy gondjuk lesz a turdai pénztár színvonalának és hatáskörének kellő kifejlesztésére és emelésére, mert ezt az a pénztár múltán megérdemli.

Az új szervezeti reform szerint minden megyének lesz egy széles hatáskörű autonóm pénztára és ilyenén fejlődik a turdai is, autonóm jogú igargató-tanáccsal az élén, melybe a munkaadók és munkások maguk választják be képviselőiket. A kik sorsukat intézzék. Nagy érdeklődés előzi meg ezt időszerű és szükséges reformot.

— **Jelentkezzenek, akik kimaradtak az állampolgárok lajstromából!** A városi Tanács 40242—935. sz. a. lapunk útján felhívja mindazon turdai lakosokat, akik nem lettek felvéve az állampolgári lajstromba, hogy összeírás végett október 8-ig bezárólag okmányaikkal — saját érdekükben — jelentkezzenek délelőtt 10-től 1-ig a városi Tanács adminisztrációs ügyosztályában (emelet 11. sz. szoba).

— **Dr. Rațiu Augustin** gyásza. Váratlan súlyos csapás érte *Dr. Rațiu Augustin* ügyvédet, a Turda-megyei Ügyvédi Kamara dekanját és a családjával rokon nagy kiterjedésű népes családot. Leánya: *Rațiu Eugenia Pica*, dr. *Serbu Ioan* turdai ügyvéd felesége fiatal életének 21. évében e hó 17-én néhány napi súlyos betegség után Clujon elhunyt, árván hagyva kis leánykáját. A megboldogult földi maradványait Clujon történt beszentelés után Turdára szállították és itt csütörtökön délután impozáns arányú részvét mellett helyezték nyugalomra az óturdai temető kertben levő családi sírba. Az ügyvédi Kamara testületileg rőtta le kegyeletét a megrendítő gyászeset alkalmából, mely városunk egész lakossága körében mély megilletődést és osztatlan nagy részvétet keltett.

— **Áthelyezés.** *Constantin Miron* turdai Cassa Autonom Monopolfőnök át lett helyezve Aradra. A lelkes és nagyon népszerű sport-embernek városunkból való eltávovása igen nagy vesztesége Turda sportéletének.

— **A Róm. Kath. Leányklub** ünnepnapjai. Szept. 15—16 és 17-én — mint megírtuk már, kedves és barátságos összejövetel színhelye volt városunk. A közeli városok Leányklubjai adtak egymásnak találkozókat Turdán, a hol a turdai szervezet elnökségének és tagjainak vendég-

„A V E“

Aranyosszéki Vidékfejlesztő Szövetkezet

üzlethelyiség: P. M. Vit. 30 (Vármegyei Takarékp. épületében).

A vidék és város legelőnyösebb összekötő kapcsa.

Aranyosszék kulturális és anyagi fejlődéséért küzd.

Arul tisztán kezelt, hatóságilag ellenőrzött tejtermékeket.

Vesz és elad mindenféle gazdasági terméket.

PONTOS ÉS ELŐZÉKENY KISZOLGÁLÁSUNKRÓL ÉS

KIFOGÁSTALAN ÁRUINKRÓL GYŐZŐDJÖN MEG!

szeretetét élvezve vallásos tárgy előadásokat rendeztek és hallgattak végig, majd a város nevezetességeit tekintették meg: a régi fejedelmi lakot a Primăria Dávid Ferenc képét és a Bánya fürdőt, ahol a verőfényes őszi délelőttöt fürdésre is fel tudták használni. Kedden, a turdai tartózkodás utolsó napján a Turda-Hasadékhöz akartak kirándulást rendezni ez azonban tekintettel az ott folyó katonai gyakorlatokra elmaradt. A rom. kath. Leányklub vendégei kedden este és szerdán reggel a kellemesen eltöltött napok szép emlékével elutastak Turdáról.

— Áthelyezés. Gróf Majláth Gusztáv Károly erdélyi rom. kath. püspök Baka Károly rom. kath. kántor tanítót Cornești-ről (Sinfalváról) Teiușra (Tövisre) helyezte át.

— Nőszövetségi népnépzés a Turda-Hasadékhöz. A cheiai (mészköi) Dávid Ferenc Unitárius Nők Szövetsége igen szépen sikerült népnépzést rendezett a Turda-Hasadékhöz. A nép reggel 9 órakor templomozás után Pálffy Károly h. lelkész vezetésével szépszámban vonult ki a Hasadékhöz, ahol Gombási János valenii (rákosi) lelkész tartott nagytörténeti, mélygondolatu egyházi beszédet. Istentisztelet után Székely Irma, Kerekes Erzsike és Nyitrai Mózes alkalmi költeményeket szavaltak nagy hatással. Közös turista-ébredés után az ifjúság táncra perdült az E. K. E. menház előtti térségen. Az ünnepélyen részt vett Bors Mihály földbirtokos is, aki a Nőszövetséget szép összegű adományaival segítette meg. Ez az adomány első fundamentum-köve a tervbe vett cheiai (mészköi) Unitárius Kulturháznak.

— Termény- és állatkiállítás Turdán. Mint megírtuk már a Mezőgazdasági Kamara Turda-megyei osztálya okt. 3-tól 6-áig bezáróan gyümölcs, zöldség, baromfi és fejőstehen kiállítást rendez. A gyümölcs- és zöldségkiállítást a Prefectura dísztermében, a baromfi kiállítást a ligeti pavilonban rendezi meg a kamara és azok okt. 3-6-áig bezárólag lesznek nyitva. Okt. 6-án a kiállítások zárónapján pedig a baromvásártéren fejőstehen-kiállítást rendez a kamara, amely ezzel kapcsolatban a fejőstehen és a tejtermékek feldolgozásáról tart hasznos, ismeretterjesztő előadásokat. A kiállítás megnyitása okt. 3-án d. e. 10 órakor fog megtörténni ünnepélyes keretek között a prefectus és a vármegyei gazdasági kamara elnökének jelenlétében.

— Nagy tűz pusztított a szomszédos Alba (Alsófehér) megyei Aiud (Enyed) melletti Mirislău (Miriszló) községben. Eddig ismeretlen okból, valószínűleg a benzintől meggyuladt és minden felszerelésével, gépeivel, értékeivel együtt porig égett Herteg Juon benzín-malma a lakóházzal és sok búzával együtt. A kár közel 300 000 Lei. Biztosítva nem volt.

— Házasság. Dr. Benes Ferenc M. kir. postatakt. pénzt. igazgató és Kiss M. Mary 1935. szept. 14-én házasságot kötöttek Budapesten.

— Az aiudi ref. egyházmegyei Nőszövetség évi rendes közgyűlését nagy érdeklődés mellett Aiudon (Nagyenyeden) tartotta meg Bethlen Mária grófné elnöklésével. A közgyűlésen az egyes egyházközségek Nőszövetségeinek kiküldöttjei beszámoltak az elmúlt évi munkájáról és a közgyűlés megállapította a jövő évi munka-programmot. Ugyanekkor a Nőszövetség szépsikerű termény-, gyümölcs- és háziipari kiállítását is rendezett az aiudi (enyedi) Magyar Iparos Önképzőköri termében. A kiállítást is Bethlen Mária grófné nyitotta meg nagyhatású beszéddel.

Feltemi iskolás

Felméri - Lőrinczy - Bedelea
olvasókönyv.

Kandray — Titz
számtan.

Valláskönyvek.

Gázdac
Geografia Jud. Turda 10 Lei.

Turda vármegyei térkép
20 Lei stb.

ankönyvek.

Dr. Szentpéteriné — Gázdac
abc. és olvasókönyv.

Fejes és Felméri A. B. C.

Felméri-Lőrinczy-Bedelea
olvasó.

Új

Kandray — Gázdac
A. B. C.

A. B. C. és Számítam.

K
A
P
H
A
T
Ó
K

FÜSSY könyvkereskedésében TURDA

— A Turdai Magyar Dalkör szeptember 24-én (kedden) este 8 órakor az Iparos Egylet helyiségében rendes választmányi ülést tart az V-ik országos dalverseny eredményeivel kapcsolatos tárgyak megbeszélése végett. E választmányi gyűlésre a tagokat lapunk útján is szeretettel meghívja az Elnökség.

— Néhaj Perl Mór gyermekei által emelt sírkő e hó 22-én vasárnap d. e. 10 órakor lesz Adler turdai főrabbi által felszentelve.

— Társasvacsora a Magyar Iparos Egyesületben. A „Magyar Iparosok Önk. Egyesülete” f. hó 28-án szombat este 8 órai kezdettel tartja meg nagy őszi társas vacsoráját saját helyiségében, ahol dísznótoros kolbászt és májast fog felszolgálatni. Szívesen látja az Egyesület vezetőse az Egyesület minden tagját, barátját és ismerőseit kedves családjakkal együtt. Külön is kéri a vezetőséget a m. t. Hölgyeket, hogy n. b. minél számosabb megjelenésükkel tegyék derűsebbé ezt az estét.

— A vasárnapi istentiszteletek alatt a belügyminiszter legújabb rendelete szerint szigorúan tilos minden zene, színi előadás, tánc és a korcsmák zárva tartandók. E rendelet ellen vétőket súlyosan büntetik és jogosítványaikról megfosztják.

— A Turdai Háztulajdonosok Szövetsége — mely tudvalevőleg már elnyerte a jogi személyiséget, — a következő két vasárnap d. e. fel 12 órai kezdettel a Kereskedőkörben értekezletet tart a háztulajdonosok sérelmeinek orvoslása és kéréseiknek megtárgyalása végett. Eddig a külső földgáz-vezeték költségeinek átnáritása ügyét és az üres lakások vízdíj alóli mentesítésének kérdését, ugyancsak a 100 Lejen aluli üzemi nyugták bélyeg-mentességét tárgyalták meg. Lapunk útján felkéri az elnökség a háztulajdonosokat, hogy érdeklődjenek saját ügyeik és létkérdéseik iránt, terjesszék elő bizalommal panaszukat és óhajaikat s támogassák az érdekeiket védő Szövetséget.

— Már folyamatban vannak a Bánya-fürdő szisztematizálási (kifejlesztési és rendezési) munkálataival kapcsolatos műszaki helyszíni felmérések, melyek az egész terület szintezési és nivellálási terveinek megoldására is kiterjednek. E nagyarányú mérnöki munkálatok előreláthatólag október végén nyernek befejezést.

A Bánya-fürdő szisztematizálási munkálatait s az ezekkel kapcsolatos előzetes felméréseket a helyszínén Heidei Károly szakmérnök végzi.

Itt említjük meg ismételtén, hogy a Bánya-fürdőben építendő új szállodára vonatkozó árverés e hó 25-én d. e. 10 órakor lesz megtartva a városházán.

— Fürdőjegyek október 1-ig érvényesek. A vasut vezérigazgatósága rendeletet adott ki, mely az 50 százalékos fürdőjegyek érvényét október 1-ig meghosszabbította.

— A kereskedő Egyesület társasvacsorája, melyet szept. 14-én szombaton este rendezett meg az egyesület vigalmibizottsága minden tekintetben a legszebb sikerrel zajlott le. A vacsorán várakozáson felüli nagy számban jelentek meg az egyesület tagjai hozzátartozóikkal és barátaikkal együtt és a késő hajnali órákig a legjobb hangulatban élvezte a táncz örömeit. Értesülésünk szerint az egyesület vezetősége az őszi és a tél folyamán minden hónap első felében megrendezi társasvacsoráit, amelyre már most felhívjuk az érdekeltek figyelmét.

Gazdálkodók figyelmébe. Szántást vállalkoz International-traktorral. Cím a kiadóban.

— **Nyugdíjasok figyelmébe!** A helybeli pénzügyigazgatóság 9271/935. sz. a. lapunk útján értesíti azokat a nyugdíjasokat, akiknek 1935. április 1. előtti időről nyugdíjkapandóságuk van, hogy ezen összegek helyett államköölcsön-kötvényeket fognak kapni s ezekátvétele végett október 1-ig jelentkezzenek a pénzügyigazgatóság nyugdíjgyosztályban.

— Székházat vásárol a turdai Munkás-biztosító Pénztár. *Moldován Victor*, a turdai Betegsegélyző Pénztár agilis igazgatója megszerezte a Betegsegélyző Pénztárak Központi Igazgatóságának hozzájárulását ahhoz a tervhez, hogy a turdai Munkásbiztosító Pénztár saját otthont szerezzen, vagyis Turdán megfelelő székházat vásároljon. A munkaügyi miniszter Turdán léte alkalmával ebben az ügyben helyszíni tájékozódásokat szerzett és ezzel a terv megvalósítása annyira előre jutott, hogy már közeljövőben létre is jöhet a székházvásár. A turdai Betegsegélyző Pénztár igazgatóságának az a terve, hogy akkora terjedelmű kertes házat vásárol, a melyben egy húsz ágyas házi kórházat is berendez.

— A „Magyar Iparosok Önk. Egyesülete” felhívja városunk összes tanonctartó iparosságát, hogy f. hó 22-én vasárnap d. e. 11 órakor az Egyesület kistermében tartandó fontos megbeszélésre szíveskedjenek saját érdekükbe megjelenni.

— A ref. papjelöltek mezőgazdasági oktatása. Dr. Makkai Sándor, ref. püspök kezdeményezésére új tantervet fognak bevezetni a jövő tanévtől a ref. theologián. A reform a papjelöltek gazdasági kiképzését fogja szolgálni azáltal, hogy a református theologia tanulmányideje ezután egy évvel több, vagyis öt év lesz s ebből az utolsó (ötödik) év gazdasági tanfolyam lesz, a mikor a papjelöltek gyakorlati mezőgazdasági szakoktatásban fognak részesülni az aiudii(enyedi) Bethlen-collegium ciumberdi (csombordi) gazdasági iskolájában. Ezenkívül ugyanakkor Aiudon a szövetkezetek működését is tanulmányozni fogják.

— Az új ház-számokat ki kell függeszteni. A városi Tanács rendeletileg felhívta városunk összes háztulajdonosainak figyelmét arra, hogy kötelesek gondoskodni arról, hogy folyó évi decemzer hó 15-ig az új ház-számtáblácskákat (melyek 1930-ban lettek megszabva, 10×12 cm. nagyságúnak s zománcozott kék alapon fehér színű számok) házaikra kiszegezzék és a régi ház-számok a házakról levétesse. Természetesen ez a rendelet csak azon háztulajdonosoknak szól, akik (5 év óta!) még mindig nem szegeztették fel az előírt új számokat házaikra és azokon mindmáig a régi számokat türik. Ezekről sok zavar keletkezik s e zavarok kiküszöbölése a célja a rendeletnek, mely súlyos büntetést is előír a rendelethez nem alkalmazkodókkal szemben.

— Mikép fedezte fel az ember önmagát? Kis *anthropologia*. Bartucz Lajos egyetemi tanár ezen cím alatt, rendkívül érdekesítő amellet igen tanulságos könyvet írt a Magyar Szemle Kincsestárában. Tartalmából kiemeljük: „Ember ismerd meg magadat”. A természettudományos szemlélet alkalmazása az emberre. Mi az embertan? Az embertan viszonya a többi tudományokhoz. Hogyan vizsgáljuk az embert? Az ember az élők nagy világában. Séta az emberek között. Az emberiség természetes tagozódása. A rasszok. Az ember és a társadalom. Az embertani ismeretek haszna, gyakorlati alkalmazása. Nemzeti tudomány. Irodalom. A kitűnő könyv fűzve 27 Lei, egészvászonkötésben 40 Lei minden könyvkereskedésben és Füssy könyvk. Turda, vagy Lepagénál Cluj. Kérje a Magyar Szemle és Kincsestára sorozat teljes jegyzékét.

Írószerek

Füzetek

Tolltartók

Iskola táskák

Festő- és

Rajz készletek

Nagy választékban és olcsó árban kaphatók

FÜSSY könyvkeresk. Turda.

— László Sándorné a nyári szünet után újból megkezdte a hegedű tanítást. Vállal kezdőket és haladókat, előkészít felvételi vizsgára az állami zene conservatoriumba, vizsgára a magán conservatoriumba. Str. Dr. Ioan Rațiu 14.

— Tűz Bandon. Vármegyénk Band (Mező-Bánd) községben pénteken hajnalban nagy tűz pusztított, Poco János Zsigmondné zsuppal fedett háza gyuladt ki ismeretlen okból. A tűz gyorsan áterjedt az istállóra és onnan a szomszédos házra: a ref. egyház harangozó-lakására és az egyházi tanács-teremre is. Ezek rövid idő alatt teljesen elhamvadtak. A kár igen jelentékeny s az amugyis szegény ref. egyházközséget érzékenyen sújtja, mert a kárnak csak igen kis része térül meg biztosítás útján.

— Érdekes döntés egy városi ügyben. A cluji Comitetul Local de Revizuire (Közigazgatási Biróság) szerdán tartott II. foku határozatával megsemmisítette városunk Tanácsának lapunkban már ismertetett azon határozatát, mellyel Rosenberg Ignác kávéházi bérösszegét évi 73102 leiről 60000 lejre szállította le. Rosemberg jogi képviselője: dr. Maior Emil ügyvéd a határozatot megfellebbezte a bucurești Comitetul Centralhoz. (Legfőbb Számvevőszékhez).

— A szekereket és kocsikat el kell látni jelző táblával. A rendőrség forgalmi osztálya lapunk útján közli az összes turda fogat-tulajdonosokkal, hogy a forgalmi törvény rendelkezése szerint az összes fogatokat (szekereket és kocsikat) el kell látni szám- és jelző-táblákkal. Ezeket a táblákat október 1-től kezdve utcák sorrendje szerint a rendőrség forgalmi osztályától (nagy terem), kell átvenni. Az utcák beosztása a helyi sajtó útján lesz közzétevve. A rendelet ellen vétőket szigorúan büntetik.

— Tetten értek egy besurranó tolvajt. Poruțiu Emil újturdai áll. elemi iskolai tanító lakásán besurranó tolvaj működött. Egy Miheșan Augustin câmpia-turzii (gyéresi) közismert és rögzített besurranó tolvaj lopodzott be a lakás előszobájába és onnan leakasztott egy 4 ezer Lej értékű kabátot. Már épen el akart vele il-

lanni, a mikor a háziak az udvaron elfogták a kisurranó alakot s átadták a rendőrségnek s ez tovább adta az ügyészségnek.

— Iszlám keletkezése. Kmoskó Mihály budapesti egyetemi tanárnak a Magy. Tud. Akadémia tagjának ez a kis remekműve a Magyar Szemle Kincsestára sorozatában jelent meg. Tartalmából kiemeljük: Arábia az iszlám bölcsője. Muhammed fellépése. Tanítása. Abu Bakr uralma. Omar uralma. Othmár és Ali. Az omajádok. A kalifátus dicsőségének tetőpontján. Az arab uralom hanyatlása. A vég kezdete. Az omajádok bukása: az arabok uralmának vége stb. A kitűnő könyv fűzve 27 Lei, egészvászonkötésben 40 Lei minden könyvkereskedésben, vagy Füssy könyvkeresk. Turda és Lepagénál Cluj. Kérje a Magyar Szemle Kincsestára teljes jegyzékét.

— A haragos szomszéd bicskás bosszuja. Székely József turdai határlakós este későn átment a vele haragos viszonyban levő szomszédjának: Bereczky Jánosnak telkére és a gazdát kihívatta azzal, hogy valamit akar neki mondani. Mikor Bereczky gyanútlanul kilépett a lakása tornácára, Székely egy előrántott bottal és bicskával szótlanul rátámadt s mielőtt védekezhetett volna, testén, főképp a kezén fejtén és arcán több sebet ejtett, melyek 8 nap alatt gyógyulnak az orvosi vélemény szerint. A támadó ellen megindult az eljárás.

Ocska tárgyakat vesznek és eladnak

Férfi ruha és téli kabátok, suszter, női, férfi varrógépek, biciklik és alkatrészek, gázcsapok, csövek és idomdarabok, transmissio felszerelések, különböző ipari szerzőmök, butorok, jégszekrények, szalon garnitúrák, heverő diványok, kemencék, ócskavasak, réz, ólom, cin hulladékok, olaj kánnak, husvágó gépek, cimbalom, benzin lámpák, cipők, csizmák és sárceipők, autók lökhárító, autók mágnesek és gyertyák, 90% kompozíció, gyermekkocsik, wertheim kaszások, autók és rádió akkumulátorok, ócska autók és bicikli gumik, villanyfelszerelések, csillárok, motor biciklik.

BOROS ZOLTÁN
Calea Ferdinand No. 45.

A „Select“-mozgó heti műsora:

Szept. 21-én szombaton 6 és 9 órakor.
Szept. 22-én vasárnap 2, 4, 6 és 9-kor.

Egy nagy esemény!

„A Gazember“ (CSÖCSELEK)

főszerepben a legnagyobb drámai művésze
a világnak:

HARRY BAUR.

A darab cselekménye lüktető és drámai s
a gyönyörű zenei aláfestés, nagyszerűen
emeli ki a hatásokat.

E film, hallatlan irodalmi légkörben,
mélyseges emberi fájdalmakat dob fel és
ahogy az élet kétszínű játéka leperog, az
mindenkit megrázza.

Napjaink leghatalmasabb alkotása -
Egy borzalmas lelkiismereti kérdés! A lé-
lek legszörnyűbb drámája!

Szept. 24-én kedden 9 órakor.

Szept. 25-én szerdán 6 és 9 órakor.

„Pünkösdi királynő“

A női főszerepben: SYLVIA SIDNEI, akit
mosolyával és könnyeivel, szívünk minden
dobbanásával érzünk és szeretünk, 30 na-
pig királynőként is a szerelem koldusa,
hogy aztán koldus szegényen a szívek
királynője legyen. Partnere a csodaszép férfi:

CARY GRANT

Szept. 26-án csütörtökön 6 és 9 órakor.

Szept. 27-én pénteken 9-kor.

A borzalom és misztikum filmje:

„TONG“

főszerepben a kiváló művész:

EDWARD G. ROBINSON

E film. nagy ritkaság a maga nemében!!

Szept. 28-án szombaton 6 és 9-kor.

Szept. 29-én vasárnap 2, 4, 6 és 9-kor.

A világ legértékesebb operettje:

„Egy keringő érted“

Ennél bájosabb operettet soha senki
nem láthatott!

főszerepben:

CAMILA HORN

Ezenkívül megcsodálható a kiváló tenorista
Louis Graveur gyönyörű hangja.

— Az olasz irodalom kis tükré. A
Magyar Szemle Kincsestárának ezt a köte-
tét Várady Imre írta. Nem száraz tanul-
mány, hanem érdekes és mégis igen ko-
moly és tanulságos. Tartalmából kiemel-
jük: Dante előtti irodalom. Dante, Pet-
rarca, Boccaccio. A. XV. század. A XVI.
század. A hanyatlás kora. Felvilágosodás,
ujklasszicizmus, romantika. A XIX. szá-
zad második fele és a legújabb irodalom.
Bibliográfia. Névmutató. A kitűnő könyv
fűzve 27. Lei, kötve 40 Lei minden könyv-
kereskedésben és Fűssy könyvkereskedés-
ben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje Magyar
Szemle és Kincsestárasorozat teljes jegy-
zékét.

— Tilos a gyufás skatulyák gyűjtése.
Az egészségügyi miniszter rendeletileg eltil-
totta az üres gyufa-dobozok gyűjtését,
mert az a közegészségügyet veszélyezteti,
mert a gyermekek közt fertőző betegséget
okozott.

— Az építési engedélyek iránt kérvé-
nyezők ezután kötelesek igazolni, hogy
nincs adóhátralékuk, mert nem építhet az,
a ki nem fizette ki az adóját.

Uj benzin-kút Turdán

Autó-tulajdonosok figyelmébe!

Van szerencsém az igen tisztelt autó-tulajdonosok figyelmét felhívni arra, hogy
Turdán a Piața Mihai Viteazul (Főtér) 36 sz. ház előtt egy teljesen
modern, gyors működésű, tűz- és robbanás- mentes

benzin-kutat (pumpát)

állítottam fel és hoztam üzembe, mely állandóan (nappal, éjjel) üzemben van,
kitűnő benzint szolgáltat, este és éjjel jelző lámpával van
ellátva és az autókat vízzel is ellátja.

Szives pártfogást kér: **Fischer Emánuel**
kereskedő

— Meghosszabbították az ostrom-ál-
lapot és cenzurát. A „Monitorul Oficial“
szombati számában közölte a kormány a
miniszter-tanácsnak azt a határozatát, mely-
lyel a szeptember 15-én lejárt ostromál-
lapot és cenzurát, illetve ezeknek az ország
egyes részeire vonatkozó hatályát királyi
rendelettel újabb hat hónapra, vagyis 1936.
március 15-ig meghosszabbította.

— Nyugdíj jár az elbocsátott tiszt-
viselőnek. A nyelvvizsga miatt elbocsátott
cluji (kolozsvári) bírósági tisztviselők dr.
Pop Valer igazságügyminiszterhez fordul-
tak panaszuikkal és nyugdíj-jogosultságuk
elismerését kérték. Az igazságügyminisz-
ter válaszában megnyugtatta kérvényező-
ket azzal, hogy ősszel egyszakaszos tör-
vényt terjeszt a parlament elé, hogy a
nyugdíjtörvény az ily módon elbocsátott
tisztviselőkre is kiterjesztessék.

Corpul portăreilor pe lângă Tribunalul
Turda.

No. 1224—1933.

Pulicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta
publică că în baza deciziei G. 5890—
1933 a judecătorei de Ocol Turda în fa-
vorul reclamantului Szép Gavrilă senior
repr. prin avocatul Dr. A. Bocsánczi
pentru încasarea creanței de 1500 Lei și
acc se fixează termen de licitație pe ziua
de 1 Octombrie 1935 orele 15 și ju-
mătăte a m. la fața locului în com. Po-
iana unde se vor vinde prin licitațiune pu-
blică judiciar 2 cai, 2 hamuri și 2 căruțe în
valoarea 6200 Lei. În caz de nevoie și sub-
prețul de estimare.

Turda, la 10 Septembrie 1935.

șefportărel, Mocan.

Corpul portăreilor pe lângă Tribunalul
Turda.

No. 250—1932 port.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta
publică că în baza deciziei G. 1341—1932
a judecătorei de Ocol Turda în favorul
reclamantului Novitas Intreprindere repr.
prin avocatul Dr. A. Bocsánczi pentru
incasarea creanței de 1110 Lei și acc. se
fixează termen de licitație pe ziua de
30 Septembrie 1935 orele 16 a. m. la fața
locului în Câmpia-Turzii unde se vor vinde
prin licitațiune publică judiciar diferite mo-
bile de casă etc. în valoare 5000 Lei. În
caz de nevoie și subprețul de estimare.

Turda, la 6 Septembrie 1935.

șefportărel, Mocan.

Corpul portăreilor pe lângă Tribunalul
Turda.

No. 119—1934. port.

Pulicație de licitație.

Subsemnatul portărel prin aceasta
publică că în baza deciziei G. 768—
1934 a judecătorei de Ocol Turda în
favorul reclamantului Szabó Alexandru repr.
prin avocatul Dr. A. Bocsánczi pentru in-
casarea creanței de 1152 Lei și acc. se
fixează termen de licitație pe ziua de 1
Octombrie 1935 orele 16 d. m. la fața
locului în Poiana unde se vor vinde prin
licitațiune publică judiciar 2 viței albi de
2—3 ani în valoare 3000 Lei. În caz de
nevoie și subprețul de estimare.

Turda, la 10 Sept. 1935.

șefportărel, Mocan.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesitem a n. é. közön-
séget, hogy

Cipő-üzletemet

át helyeztem

Calea Reg. Ferdinand 24 sz. alá

Készítek csinos, tartos
és szép kivitelben férfi,
női és gyermek cipőket.
Javításokat jutányos ár-
ban vállallok. Egy proba
rendelés meggyőzi Önt.
A n. é. közönség szives
pártfogását kérem,

Tisztelettel:

CSIKY ÁRPÁD

cipész-mester.

ELSŐ TURDAI PATYOLAT GÖZMOSOGYÁR TURDA.

Fest

tisztít

és mos.

Apróhirdetések.

Kiadó a főtéren tágas és világos kétszobás, konyhás lakás. Cim a kiadóban.

Jó házi koszt kapható Str. Eminescu 3.

Üzlethelyiség és 1 szoba, konyhából álló ház eladó vagy kiadó. Str. Calarasi No. 2.

Eladók ócska deszka kerítés, falvány, használt butor, petróleumlámpák, literes üvegek, csirke ketrec és egyéb. Str. Andrei Murăsan 28 szám.

Keresek 2—10 holdig prima minőségű szántóföldet a város közelében. Cim megtudható a Füssy könyvkereskedés pénztáránál.

Napi leckére való előkészítés végett tanítványokat vállalom. Érdeklődni lehet az ujturdai ref. lelkészi hivatalban.

Transylvania betét könyvet 12—20000 Lei névértékben veszek. Cim a kiadóhivatalban.

Szépen butorozott tiszta szoba, magános urinak, tisztviselő, vagy tanítónak kiadó. Cim a Füssy-üzlet pénztáránál.

— **Tágas és világos 2 szobás lakás** (esetleg külön egy szoba is) kiadó a Főtéren. Cim a kiadóhivatalban.

Keresek megvételre használt, de jókarban levő kisebb főző-kemencét. Cim a Füssy-üzlet pénztáránál.

Figyelem!

Figyelem!

A nagyérdemű t. vevő közönség tudomására hozom, hogy üzletemet megnagyítva és *újlag átszervezve újra megnyitottam Fő tér 8 (Fodor-házban)* Régi elvem nagy forgalom kicsi haszon amiért is kérem raktáromat vételkötelezettség nélkül megtekinteni. A megszokott olcsó árakban nálam beszerezhető Női és Férfi szövetek a legolcsóbb és legfinomabb minőségekben, selymek, vásznak, flanelek, barhetek, kartonok, delinek, férfi ing dejalinok, puplinok, zefirek.

Női, Férfi és gyerek szvetterek és harisnyák, keztyűk, sapkák, kalapok, mindenféle D. M. C. és más pamut áruk, cérnák, gombok és stb. más rövidárúk.

Kész Férfi és gyerek ruhák, Női, Férfi és gyerek kabátok. Kész paplanok nagyválasztékban

Szövő fonalak a létező legolcsóbb árakban!

Egy probavásárlással mindenki meggyőződhetik hirdetésem valódiságáról.

Tisztelettel:

CITRON.

Pontos és szolid kiszolgálás

Kiadó és laptulajdonos: Füssy József

— Az autósok figyelmét felhívjuk a Fischer Emanuel új benzin-kútjára vonatkozó s ebben a számunkban közölt hirdetésre!

Eladó vas és cserép fűtő-kályhák Str. Gen. Averescu 2.

Teke sportolók figyelmébe!

Kényelmes, fedett

tekepálya

az Orsz. Szövetség tagja.

Ujonnan renovált, kellemes

vendéglő-étterem

helységek, tekepálya télen-nyáron nyitva. Elsőrendű italok, állendően frissen csapolt sör, kitűnő konyha, hideg és meleg ételek.

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Havi abonament jutányos árban!

Szíves pártfogást kér:

A Tulajdonos.

Turda, Piața Mihai Vit. 42. (Weinberger ház).

Kezelő: **NEMES LÁSZLÓ.**

Gyermektelen uri család keres rendszerető, megbízható mindenest. Cim a Füssy papírüzletben.

ÉRTESÍTÉS.

A n. é. közönség szíves tudomására hozzuk, hogy *Piața Mih. Vit. (Fő-tér) 51 szám alatt* a „Vigadó” tő szomszédságában

Új szabó műhelyt

nyitottunk Műhelyünkben készítünk: a legújabb divat szerint férfi-ruhákat, őszi és téli kabátokat és mindennemű e szakmába — vágó munkát. —

a legolcsóbb árban

A közönség szíves pártfogását kérjük.

Tisztelettel:

Sipos és Szabó

divatszabósága.

Győződjék meg, hogy

olcsó árak mellett legjobban a

Benkő-bazár nagyáruházban

vásárolhat

Raktáron tartók: Iskola-, ovoda-, bőr aktatáskákat, palatábla, tóltartót, fiu sapkát, leány kalapot, hajvédő hálót, iskola harisnyákat, torna-ing, nadrág és cipőket.

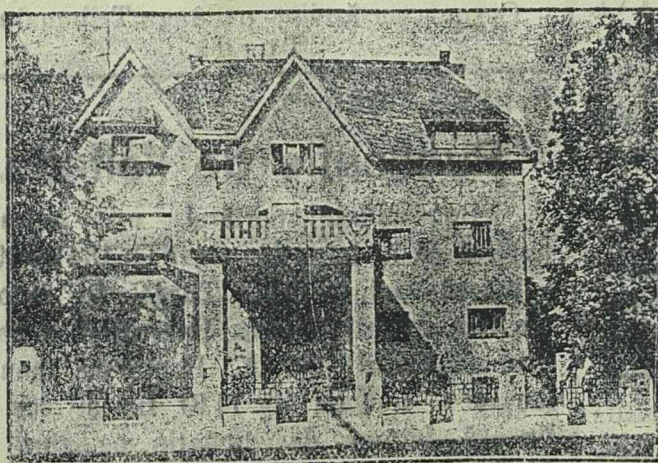
Ridikülők bőr és imitáció kivitelben, utazó kosarakban. Női és férfi esőernyőkben,

tisztelettel: **Benkő József.**

Utazó kofferek gyári árban!

Játék árukban is dúz választék.

Gyerek kocsik a legolcsóbb árban.

„CHARITÉ“ SZANATÓRIUM

Prof. Dr. Steiner.
Cluj

Str. Regală 12/A.
Telefon 600.

Egyike Románia legmodernebb és legjobban felszerelt *gyógyintéseteinek* sebészeti, belgyógyászati, szülészeti, nőgyógyászati, szemészeti, orv.

gége-, fül- stb. betegek részére specialista orvosok vezetése alatt. Külön urológiai osztály vese, hólyag, prostata betegeknek.

A jelenlegi gazdasági viszonyoknak megfelelően le-mérsékelt kedvezményes ellátási, gyógykezelési és mű-téti díjak.

Röntgen! Villanykezelések! Gyógyfürdők! Bejáró betegeknek rendelés egész nap. Közös, kétágyas és egyágyas szobák.

Nyomatott Füssy villanyre berendezett könyvnyomdában Turda